

اداره مرکزی :

آق‌قره ده ، استانبول جاده‌سندھ آق‌قره
معارف امینلک یانده کی دائره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، آق‌قره جاده‌سندھ ۸۷ نومروده
دائره مخصوصه

حیات

مبارد اعمیانه ... دیانه راهلر حیات قاتلم

نفسی هربرده ۱۵ غرورده

سنه لکی بوسته ایله ۷،۵ لیرا ،
(اجنئی مملکتلر ایچین ۷،۵ دولار)

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر

یازی ایشلرک مرجعی آق‌قره مرکزدر

صافی : ۶۱

آق‌قره ، ۲۶ کانون ثانی ، ۱۹۲۸

۳ نجی جلد

صاحبه :

فکرده عدم مرکزیت

بوکونکی مدنیت بر شهرمدنیتدر. علمه، کوزه‌ل
صنعتله عاند بوتون فعالیتلر بویوک شهرلرده طویلانیور.
تارلای ، زراعت حیاتی خلقک یاواش یاواش ترک
ایتمک آرزوسنی دویماسی سبسن دکدر . عسکره
کیدن ده لیقانی بویوک بر شهرده کی قیشله ده بر ایکی
سنه کچیردکن صوکرار ترخیص ایدیلنجه چوق دفعه
کوی یاوان بولغه باشلاور . بونک سبیلرندن بری ده
عصرلردن بری بدیی ، فکری فعالیتک کویلری ترک
ایده رک شهرلرده برلشمش وبوسایه ده شهرلرک کوبدن ،
کویله نسبتله قات قات فضله جاذبه قازانمش
اولمایدیر .

بوکونکی مدنیتک بو محذورینه قارشنی هانکی
چاره لر بولنه بیلیر ؟ بومسئله بی بوراده تدقیق ایدیه جک
دکلم . احتمال تلسز تلفون کی اختراعلرک آرماسی ،
وسائط نقلیه نك برقات دهانکملی الخ .. سایه سنده
کویلونک شهر حیاتندن استفاده ایلمه سی امکانی
ایلریده ده قولایقله تأمین ایدیله جکدر . هر حالده ،
شیمیدیلک اورتاده بر درد موجوددر . بو درد
عمومیتله بوتون متندن مملکتلرده وارددر . فقط
بعضیلرنده بوسوبوتون حاد بر شکل آلیور ، اولنلرده
فکری ، بدیی حیاتک بعضی شهرلرده دکلم ، بلکه
برتك شهرده ، پایتختده طویلاندینی کورولویور .
فرانسه بونک پارلاق بر مثالدر . اوراده سیاسی
مرکزیت یاننده برده فکری مرکزیت مشاهده
ایدیورز . زیرا پارس بوتون صنعتکارلری ، ادیبلری ،
طانمش فیلسوفرلر الخ .. طویلامشدر . حتی هرکس
بیلیرک طانمش اولمق ایچون پارسده اوطورمق لازمدر .
فرانسه آقاده میسنه قبول اولونمق ایچون اقامتکاهی
پارسده اولمق شرطدر . بویوک تیاریورلر ، بویوک
مطبوعات پارسده ، بویوک صنایع نفیسه مشهرلری
پارسده ، یکانه اهمیتلی دارالفنون پارسده در .
ایشیتدیکمه نظراً فرانسلر سترابورغ دارالفنونه
بردرلو آلمانلر زماننده کی رونق ویرمه موفق
اولامشدر . چونکه اولنلرده کی مرکزیت روحی بوکا
آز چوق مانعدر .

آلمانایه کچرسه ک بوسوبوتون باشقه بر منظره
قارشیننده بر . اوراده « حیثیتی بیلن » هر شهرک
بوی غزنه سی ، مجموعه سی وار . برلیندن باشقه

مونبخ ، دره سدن کی شهرلرده بویوک صنعت
مرکز لیدر . فرانسه ده اولدینی کی آلمانایه ده
متعدد دارالفنونلر وار . لکن هر بری کندینه مخصوص
براهیت مالکدر . بوندن ماعدا شیمیدیلک آلمانیا
خارجنده اولان ویانه نك علم و صنعت مرکز اولاراق
کندینه خاص برشعشعی وار . دیمک که آلمانایه
فکری برعدم مرکزیت مشاهده ایتمکده بر .

سیاسی عدم مرکزیت ایچون نه دینتیره دینلسون
فکری عدم مرکزیتک رجحانی آشکاردر . فی الواقع
میلونلرجه نفوسی اولان بر مملکتک یاریم ویا بر
میلونلوق نفوسی اولان برتك شهرنده بوتون فکر
و صنعت جریانلرینک طویلانماسندن دهان غیر طبیعی
بر حال اولابیلیرمی ؟ اگر مادی غدارله معنوی
غدارلری مقایسه ایتمک جائزسه دینه بیلیرک فکری
مرکزیته تابع اولان مملکتلرده صانکه بر نقطه ده
حدودسن بر بوللوق و دیگر طرفلرده درجه درجه
قیطلق حکم سورمکده کییدر . واقعا مدنیت تطاهر
لرینک بر شهر برینه اون شهرده کوروله سی ایلمک
اولجه قید ایلمدیکم بویوک محذوره (شهر وکوی
حیاتی ضدیننه) چاره بولونمش دکدر . فقط هیچ
اولمازسه دیگر بر محذور (شهرلی و طیشارلقی ضدینی)
اورتاده یوقدر . بوندن ماعدا علم و صنعت مملکتک
هر طرفنده سربیلوب بویودیک نسبتده خلقک اکثریتک
اوندن استفاده ایتمه سی قولایلاشیر . عالملرو صنعتکارلر
مملکتک هر طرفنه داغیلدینی نسبتده تحسین و تفکر
موضوعلری آرتار ، فکر حیاتی زنکیلنه شیر .

برعصر اولنه قدر تورک حیاته باقارسه ق قسماً
فکری عدم مرکزیتک جاری اولدینی کورویورز .
استانبول درجه سنده مهم مدرسه لری ، علم مرکز لرینی
حاوی شهرلر وار : قاهره ، شام ، بغداد الخ ..
تا بوسنه وهرسکه ، مصره و قافقاسیه قدر ، ساده جه
علم تحصیل مقصدیله دولاشان علما وار . فقط صوک
عصر طرفنده ، اسبابی ایضاح ایلمه کی مؤرخلره
بر اقدیم برتحول نتیجه سنده ، یاواش یاواش ، استانبول
یکانه علم و صنعت مرکز اولویور . احتمال بوتحولک
اک مهم سبی یکی علم و صنایعک ، یعنی آوروپادکن کلن
فکری حیاتک دولت قابوسندن ، « در سعادت » دن
مملکته کیرمه ک مجبور اولماسندن عبارتدر . هر حالده

آرتاق بوتون معماری فعالیتی استانبولده در ، بویوک
غزنه لر استانبولک غزنه لیدر ، بویوک مکتبلر استانبولده
آجیلیر ، خالده ضیا ازمیردن استانبوله کلیر ، توفیق
فکرت احتمال استانبولدن هیچ دیشاری چیقمامشدر [۱]
جمهوریت دورنده بو حال دوام ایلمه جکی ؟
استانبولک بر فکر و صنعت مرکز اولمقدن فارغ
اولماسی ایچون هیچ بر سبب یوقدر ، بالعکس ،
بویوک شهر ، سیاسی اهمیت اعتباریله غایب ایلمه دیکنی
اقتصادی و فکری ساحه ده قازانمالدرک ضرردن
قورولسون . فقط استانبولک یکانه فکر و صنعت
مرکز اولاراق قالماسی ایچون ده هیچ بر سبب
یوقدر . برکره دولک یکی پایتختی اولان آق‌قره
بالطبع استانبول درجه سنده بر فکر حیاته مالک
اولمق ادعاسنده بولونور . آق‌قره ده تشکل ایتمک
باشلایان موزهلر ، زمان زمان آجیلاجقندن بحث
ایدلمکده اولان دارالفنون ، هنوز استانبولده ده
بولونغانلر فقط آق‌قره ده دهان چابوق یاییلماسی امید
ایدیله بیلن منتظم بر تیاریو بناسی مملکتزده علم
و صنعت فعالیتلرینک ثقلت مرکزینی دیکشدر بره جک
فائده لی آدیملر تشکیل ایدیه بیلیر .

ساده استانبول ایله آق‌قره بی نظر دفته
آلمق ده الویرمز . بن ازمیری عینی اهمیت درجه سنده
کورویورم . صریلر اسکوبده بر دارالفنون طاسلاقی
قوردیلر . یونانیلر ازمیری آلدقندن صوکرابر دارالفنون
بناسنی جان یاپدیلر . یونانیلرک ازمیرده زورله یاشاتا جقلری
بردارالفنونی بر طبیعی برطرزده یاشاتامازمی بز ؟ احتمال
بوفکریمه کولر بولوناجقدر . چونکه اولنلر دارالفنون
دینجه در حال صوریونی یاخود اوقسوردی دوشو .
نمکده درلر . حالبوکه متواضع بر جرجیویه مالک
اولان ، مثلاً ایکی فاکولته دن عبارت اولان دارالفنونلرده
وارددر . مثلاً اسکوب دارالفنوننده بردانه فلسفه
معلمی وارددر ! حتی بویله بر مؤسسه نك اسمنک
دارالفنون اولماسنی بیله مطلقاً لزوملی عد ایلمه یورم .
زیرا مؤسسه نك فائده سی اسمنده دکلم کندیسنددر .
استانبول دارالفنونی ، شیمیدیکی حالندن اون دفعه
[۱] توفیق فکرتک شخصیتی تعین ایچون
فوق العاده مهم اولان بو نقطه نك تدقیقی ادبیات
مؤرخلردن بکله یورز .

سياسي نظريات و جمعيت

- 9 -

اسكى ائەلەك اقتصادى بىر بىرلىكى : C - اسپارطا

مسألهسى ، الكمهم براجتماعى مسأله ماهيتى آكشدر . كويلونك فقيرلەشمەسى ، ئەينى ئادەتلىك بىر قارارنى عطف ايدىيور ، اووقته قادار آراضى حصەسى تقسيم ايدىيور ، اولدوغى كى بويوك اوغله دوشوبورمش ، اوده بوكامقابل قىزقارداشلىرى باقايە مجبور اولوبورمش . ئولەك اوغلى يوقسە آراضى حصەسى باشقاسنە وىرليورمش . ئەينى ئادەتلىك بىر بىرلىكى كىبى تصرفى سىرىست مەركەك ، مالنە ايستەدىكى كىبى تصرفى سىرىست براقش . بىز ، يالكىز شونى آكلوروزكە : اسپارطانك ايلك دورلرە آراضى ملكيتى مبادله موضوعى دە كىلدر واقتصادى وضعيتك انكشافيلە بواساس ترك ايدىلشدر . اساساً بىز ، الكاسكى عبرانى جمعيتلىك بىرلىكەدە بو وضعيتى تامىلە ايضاح ايدەن (اودورە كورە) حقوقى اساسلەر تصادف ايدىيوروز . بوتلىق ، داها سوكرابرا مەر طرزنەدە نچى ايدىيور : «طوبراغكىزى ابدىاً ساتاماليسكىز ، چونكە : طوبراق ، بىدر وسىز يالكىز مسافر وكىراجىكسىز !» ، (۳ ، موسا ، ۲۵ ، ۲۳) . [*] نقيلاتك ، خلق كتلەلى آراسىندە كى تماسك جوق ابتدائى شكللرە اولدوغى زامانلرە كى ضرورى احتياجلرى تەمىن ايتك اعتباريلە طوبراغك تارلانك بىرلىكى درجەدە برأهيتى واردر . اونك ايچىن يالكىز اسكى آلاسەدە دە كىل ، اوندىن جوق دها [*] اسپارطانك ايلك دورلرەدە كى آراضى توزىعتك شوشكلە اولدوغى خبر وىرليور : اورە تاس وادىسندە ، اسپارطاليلرە عائد اولقى اوزرە دورت بىك بىش يوز ، داها سوكرافىچ ايدىلەن مەسە نيادەدە عىنى مقدارە تارلا وجودە كتىرلىش ايش . پەرى اوقلرەدە اوتوز بىك قادار كوچوك تارلا بى وارمش . بو آراضى حصەلىرى كنىشلك اعتباريلە مساوى ايش م . ن

قدرت و اسرارانك بىر صنعت حالە قوبور . بو صنعتە هر كس ايرىشە مەن . اونى تامىلە قاورايابىلەك ايچىن ، كمال ، دقت ودوشونچە لازمدر . ايستە بونك ايچىن مؤرخك شەرقى پك آهستە كلير ؛ اونى آنجاق عصرلر تقدىر ايدر . زمانك زادەسى اولان تارىخ ، بىنە زمانە اعتماد ايدر . وقتى بىكلەر ، وكوزەللىكنى آغىر آغىر انكشاف ايتدیرر . (قىلى بو) ، يوزى اورتولو بىر بىرلر . او ، فكر بشرك الك علوى ريفە سىدر . اكىل آدمەدە ، اختيارەدە ، هپ اوكا توجه ايدرلر ، كندىلر بى نمون ايدەك بىكانە شىلرى اونك ائىرلرەدە بولورلرەك ، اونلرەدە : حقيقت ونظامدر .

امرد رفيع

اسپارطانك « سادەك » ى ، اسپارطالينك « قناعت » ى حقندە دورمىزە قاداركلەن مختلف منقبەلر واردر . آلەن اسكى زمانى اساسلى صورتە تدقيق ايدەنلر ، بومنبەلر ك حقيقت تەمىن ايتەدك قانعدرلر . دور ونچى عصر ك اسپارطاسى ، ثروت صاحبلىرە بىر بىر بىرلر وارمش ، الكزە تىكىن برألەن مەلكىتى ايدى ، (افلاطون ، آلكى بىادەس) . اسپارطا زنكىلرلى آكلەنچە موضوعى اولشدى ، (آرستوتە . لىس ، پولىتقە - ۳) . اسپارطامساواتنە عائد منقبەلر كدە اساسلى بىرلىكى يوقدر . لىقورغە عطف ايدىلەن آراضى تقسيمى ؛ بعض عالملى مبالغەلى مساوات اساسى قبول ايتك خطاسنە سوق ايتشدر . اسپارطانك هەلوتلر (عمومى اسىرلر ، دولتە عائد اسىرلر) ى ، پەرى ئوقلىرى بو خصوصە صرىغ بىر فكر وىرمە بى كافىدر . دورمىزەدە ماكىنەك رولى نە ايسە ، او دورمىزەدە اسىراودر . مساوات ؛ يالكىز اصىل صنف ايلە ثروت صنفندە شوبىلە بولە بىر معنا افادە ايدىيور . بو مساواتك الكزىادە نچى ايتدىكى شى ايسە « غنىمەت تقسيمى » در . آشاغى صنفە كلينچە : اورادە مساواتدن اثر يوقدر .

لىقورغ Lykurg ك آراضى تقسيمى ، قانونلىرى مسألهسى ؛ سوكر درجەدە مناقشەلى بىر موضوعدر . بولە بىر شخصيتك ياشايوب ياشامادىقى ، قانون وجودە كتىروب كتىرمەدىكى جوق شەبەلدر . لىقورغە عطف اولونان اصلاحاتك اسپارطادە ياشاواش تقرر ايدەن حقوقى قاعدەلردن عبارت اولاسى احتمالى قوتلدر . اسپارطانك ايلك دورلرەدە معىن بىر طوبراق مساواتك حكىم سورمش اولاسى امكان داخندەدر . فاقاط بو آراضى مساواتى زمانلە اوقادار دە كىشمەشدركە : آراضى

بويوك دولت آدمەك قدرتى وطنداشك اضطرابى شوبىلەجە سىز دىر بىيور ؛ نقلەدە كى قىصە وضوح ، هپ بىر قەصدى تصويرلە ، محررك روحنەدە كى كدرى ميدانە جيقارمىيور . بشريت موجود اولدقە ، (پىرە) يە اينەجك ، باشلايان بىر سفر ك بو مجهولتە قارشى تردىنى دوياجقدر ؛ آتەلرلە متفقلر ك ، (بان) كىلەدىكى وبلەك طالغى (سىرا كوزە) يە دوغرو كوتورمك ايچىن بىلكنلر شىشدىكى زمانى فاجە انكىز هيجانلرە اشتراك ايلەجكدەر .

اكر تارىخك بىر صنعت اولدوغى كوسترەك لازمە ، بوشقىلر كافىدر : بوشقىلرلى نچىلە تىزىن ، فقط حقيقت اساسلاندىر بىيور . ايستە اصل تارىخە لزومى اولان بو ايكى الهام ، تارىخى عىن زمانەدە دى

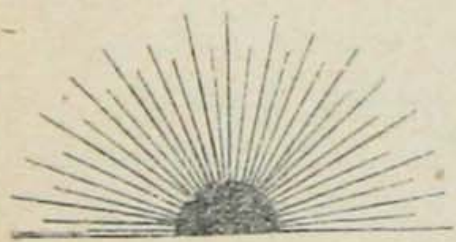
صايقلادىقنى بولق واولودن حيات تخملىرى جيقارمق ايچىن اولاسى بىلەك ، سوكر آكلەنچى بىلەك ، سچە بى بىلەك واونونچى بىلەك ... ايستە مؤرخلر ك ادعا ايتدكلرى او بويوك صنعتك انجاقاقى بونلردر . نو كىد بىس ، (پەلۇبونەز) هر بىرلىكى حكاىە ايدىيور . آتەلر (سچىل) سفرىنە قارار وىرملر ، بوسفرەدە جهوريتك مقدراتلە اويناچاق . اوردوبى (سىرا كوزە) يە نقل ايدەك اولان دونانما حاضر ؛ اركاب اسرى وىرلىش :

« او صباح ، آتەلر ايلە متفقلرندىن شەردە بولونانلر (پىرە) يە ايندىلر . شقىلە برابر ، دكزە آچىلماىە مەيا كىلرە ايندىلر ؛ وطنداش ويا اجنى ، بوتون اهالى لىمانە بىغىلشدى . عائللر ، اوغوللر ، اقربالر ، دوستلر ، كىدنلرە رفاقت ايدىيورلردى . هم بوروبورلر ، همەدە موقىبت ايدى ايلە اوزون بىر دكز بولچىلەك آنا وطندن آيىردىنى كىمەلىرى بىر داها كورمەك قور قوسى آراسندە متخىر بولونىيورلردى . بوالوداع ساعتە تەلەكە ، اوزاق فلاكتلر ك تخىلى ايلە ، سفرە قرار وىرلىدىكى زمانەدە كندىن داها بويوك كورونىيوردى . فقط ، بونكلە برابر ، منظرەك تنوعى وعظمتى جوشغونلنى ادامە ايدىيوردى . منظرە ، حقيقت عظمىلى و حىرلرە شاياندى : آلەن قوتلر ك باشنە هپ بىر شەرك هپ بىر زمان دكزەدە كوسترەدىكى بىر درجەدە كى نچىلر ، سىطونلى و مصرفلىدى ... دونانما ، سىردارلر بىلە طرفندىن بويوك مصرفلرە تەجىز ايدىلشدى . خاق خزىنەسى كىچى باشنە بىر دراخى وىرملر و كىلرلى تدارك ايلەمشدى ، بونلر ك آلتىشى خفىقدى ، قرقى هوپىلر ك نكلە مخصوصدى . سىردارلر بو كىلرە مكمل طابقالر قويمشلىرى ، كىلرە بىنەن افرادك ، خزىنەدن وىرلىك اوزرە ، معاشرىنى آرتد بىيورلردى . كىلر ، مەبود تصوبرلرلى و ظريف تىزىنات ايلە سولنىشدى ؛ هر طابقا كندى كىسنىك ظرافت و سرعەجە بىرلىقى اولاسى ايستە يوردى . قارا اوردوسى سچە عىكرلردن انتخاب ايدىلشدى ؛ هر فرد كندىنە تەيىن اولونان وظىفەنى ايضا ايچىن غىرت كوسترەكە بىر بىرلىقى قىصقاندىنى كى ، كذا اسلحە و ملبوسات ايچىن دە بويوك بىر رفاقت موجوددى . ايچە حس ايدىليوردى كە ، دىكر آلەنلرە يالكىز انجاق ايدىن تىلچاقى يادىر ايلەك ايچىن ، بولە بىر قوت و سىطوت كوسترەكە لزوم واردى . طابقالر كىلرە كىر وىدە بوتون ارزاق تخمىل اولونور اولونماز ، بوروحر كك اشارتى چالدى . يالكىز هر كى ايچىن دكل ، فقط تكمىل دونانما ايچىن ك بىر منادىك سىبىلە دعالر او قوندى . بارداكلرە شراب قوندى ؛ قوماندانلر و عىكرلر آلتون وكوموش قوبالرايچندە (لىياسىونلر) يادىلر . بولە جيقانلر ك دعالرە ، ساحلەدە كى غلبەلەك دعالرى مقابلە ايدىيوردى ، وطنداشلىرى و متفقلر ، هپ بىرلىكەدە دىا ايدىيورلردى . (بان) تفىق ايدىليورە (لىياسىونلر) ختام بولنچە ، بىلكنلر آچىلدى ...

بىلەم ، بوندىن داها سادە واسطەلرە بوىدرجە درىن بىر هيجان اويايدىرمىق مەكنىمىدر ؟ هپ بىرلىقى تصادفە براقيلماش ، كذا هپ بىر تدقيق دە ، بو

آراضى نوزيم ايدىيور . حتى سوروله نلره بيله آراضى ويريليور . قانون اساسى ده كيشديريليور . شفورلى لغو ايدىيور . قراللىك موقى صاغلانلاشيور . آراضى صاحى اولان خلق ؛ قراللىك اُك بويوك بر استناد نوقطاسيدر . ايسپارطا كىي اوليغارشلىر ياناغى بر ملكنده ياپلان آراضى ره فورى ، آز زمان طرفنده بوتون اُلاسه يكي اميدلر دوغورويور . آراضى ره فورى ؛ هر طرفنده شدتلى طرفدارلر بولويور . فاقاط ايسپارطانك ملكيت اُلاسنده نه بويوك بر نخول وجوده كتيديكى ، بونك خيج حاده لره سبيت ويره جكنى كورن آخه آتفاقي ؛ ايسپارطايه قارشى حرب ، ملكيت مسأله سى سلاح قوتيله حل ائمه نه قرار ويريور . حرب باشلايور ، ايسپارطا غالب كايور ، مهغالوبوليس ضبط ايدىيور . قله ثومه نه س ؛ آخه آتفاقيه صلح حالنده ياشامق فكرنده اولدوغى ايچين باش قوماندان انتخاب ايدلسنى تكليف ايدىيور ؛ آراضى مسأله سى ايچين حرب ياپان آخه آتفاقي ايسه بويله بر باش قوماندانك ملكيت ايچين مدهش برتهلكه تشكيل ايدم جكنى تخمين ايدىيور . آخه آزه نكيلىرى ؛ نوتلرني تهلكه به دوشورمكدن ايسه مملكتلرني دشمنه تسليمى داها موافق بولويورلر و آراتوس واسطه سيله ماكه دونيا قرالنه مراجعت ايدىيورلر . قله ثومه نه سك دوشوندوكى به لوبونه س اتفاقي بوسورتله عقيم قاليور . قله ثومه نه س وضعيتنى قورتارمق ايچين مصر قرالنه (پتوله مئوس) مراجعت ايدىيور . حالبوكه : مصر اووقت سوريه ايله حرب حالنده در . ايسپارطايه يارديم ايدم يور . اوليغارشلك تشويق ايله آرغوس ؛ ايسپارطادان آريليور . قوتدن دوشن ايسپارطا ؛ ماكه دونيانك معظم اوردوسى قارشيسنده مغلوب اولويور . ماكه دونيا اوردوسى ، ايسپارطايه برله شكدن سوكر قله ثومه نه سك ياپدنى اصلاحات بوس بوتون اورتادن قالديريور ، اوليغارشى وضعيته حاكم اولويور . ايسپارطا ، آرتيق تماميله تملندن صاى صيلمشدر .

م . م . سى



فاقاط بر سنه سوكر ايكى شفورلر انتخاب ايدىيلديكى وقت وضعيت ده كيشيور . يكي شفورلر ؛ آغيسك ياتيق ايسته ديكى اصلاحات تماميله عليه داردر . چونكه : ثروت صاحبلىرىك يارديميله انتخاب ايدىيلشدر . آغيس ؛ بو هياتى داغيتيور و طرفدارلرني انتخاب ايتديريور . قرال ؛ شفور هياتنه منسوب عموجه سنك فكرينه قابيلارق ايلك اوكه بورجلك العاسنه ، اوندن سوكراده آراضينك تقسيمه قرار ويريور . بورج سندلرلى ياقلييور . شيمدى تماميله يكي بر وضعت حاصل اولمش اولويور . بورجلىرى ثوده به . مه به جكلىرى ايچون آراضى تقسيمه طرفدار اولانلر ، بورجندن قورتولمش طوبراقلىرني كليشى كوزل تركه راضى اولمايورلر . قرال عليهنده شدتلى بر جريان باشليور . بوندن استفاده ايدن اوليغارشلىر ؛ قرال له ثونيداسك كله سنى قولايلاشديريليورلر . اميدلرنيك تكذيب ايدىيلديكى كورن خلق ؛ له ثونيداس ايسپارطايه كله ديكى وقت تام معناسيله لاقيد و علاقه سىز حركت ايدىيور . آغيس ؛ آتانه هالكىوقوس معبدنه التجا ايتكدن (بو معبدنه التجا ايدنلر تعقيباتدن قورتولورلردى) سوكر دسيسه ايله ديشارى به جيقاريليور و محكمه به سوق ايدىيور . آغيس ؛ اعدامنه قرار ويره ن محكمه به شوسوزلى سويليور : « بورجى قالديرمق ، آراضى داغيتيق حياتك كوزل ائيدر ، بن بوكا قائم . » خلق ؛ قرالى قورتارمايه تشب ايدىيور . فاقاط اوليغارشلىر ، بوفرستى قاجير . مامق ، كندى نوتلرني قورتارمق ايچون هر شي ياپيورلر . آغيس ؛ بوغولاجنى وقت آغلان بر محكمه خدمتچيسنه شوسوزلى سويليور : « آرتيق يتشير ، آغلما ! حفىز و قانونىز ثولدورولدوكم حالده بيلورمكه : قاتلرمدن داها آنى بر انسام ! » داها سوكر آتانه سى ده اعدام ايدىيور . بو صورتله ايسپارطا اوليغارشيسى ؛ آراضى تقسيمى تهلكه سندن كنديسى قورتارمش اولويور .

آغيسك دول قالان قارىسى قرال له ثونيداسك اوغلى ايله اوله نكدن سوكر (مورخلر بواز دواجك آغيسك يلاننى حقيقت ياتيق ايچين وتوع بولدوغنى ، دول قادينك صرف برابده آل اوغرينه بونى قبول ايتديكى سويليورلر) . آراضى تقسيمى فكرلرنيك تكرار دوغدوغنه شاهد اولويور . له ثونيداسك اوغلى قله ثومه نه س ؛ قرال اولونجه (٢٣٦) اجراآت باشليور . قله ثومه نه س ؛ هر تورلوره فورمك كنديسنه صادق بر سلاح قوتيله ياپيلاجفته قاندر . اوردوسى اورغانيزه ايتكدن ، مختلف مظفريشتر قازاندقن سوكر بردن بره فعليه كچيور . مخالفلىرى اورتادن قالديريور ، اوليغارشلك اُك نفوذولرني سوزويور . آرتيق ميدان سربستدر . بورج سندلرلى ياقلييور ،

اولكى اجتماعى وسياىي تشكللرده آراضى مسأله سى جيتك اُك قدرتلى استناد نوقطاسى تلى ايدىيلشدر . جمعيتى جانلانديرمتى ، تعرض ومدافعه قدرتى آرتيرمق فكرى اورتايه چيقدىنى وقت آراضى مسأله سى ده كندىلكندن اورتايه آتيلمش اولويور .

بويوك اسكندر دولتك ييقيليشنى تعقيب ايدن سنه لرده ايسپارطانك اقتصادى وسياىي وضعيتى جدا تهلكه ده در . آراضى صاحبلىرىك مقدارى اهميتلى صورنده آزالمش ، ثروت محدود اُلارده ترامك ائمشدر . ايسپارطانك نفوذ و صلاحيتى تحديدايدىلش برده كيل ايكى قرالى واردر . قراللر ؛ شفورلر (دول مبصرلى) . ه تابعدرلر . شفورلر ، ايجابنده قرالره حساب صورمق ، اولرلى مشول طومتق صلاحيتنى حائزدرلر . بوندن ماعدا دول اداره سيله مشغول اولان برغروسيه هياتى واردركه : آلتىنى يتيرمش اختيارلردن متشكدر . فاقاط بو دولتشيكلاى ؛ ايسپارطانك كچيرمكه اولدنى اقتصادى بحرانه قارشى جدى تدبيرلر اخذ ائتمكدن عاجزدر . بو شبهلى وضعت اوزون مدت دوام ايدىيور . خلق ؛ عصيانلره مراجعت ايدمكه درجه ده سفالنه ، اميدسزلكه دوشويور . نهايت قرال دورديجى آغيس ؛ فعاله قرار ويريور . آتانه سيله قارىسيله كوروشكدن سوكر انطيفانه كچيور . ايسپارطاده كى آراضى ملكيتك بويوك برقى قرال عائله سنك ائنده در . ٢٥٢ ده يكي شفورلر انتخاب ايدىيلنجه (شفورلر هر سنه ده بركره يكدن انتخاب ايدىيورلر) . آغيس ؛ پروژه سنى هياتنه سويليور . پروژه نك اساسى ؛ آراضينك يكدن نوزى ، ايسپارطا عائله سنك دورت بيك بش يوزه ابلاغى ، يعنى دورت بيك بش يوز مساوى آراضى حصه سنك احداثيدر . عىنى زمانده پرى اوقلره ده اوزيش بيك حصه ويريله جكدر . آغيس ؛ عائله سنه عائد بوتون حصه لرى ايسپارطايه ترك ايدىيور . غروسيه ، ملك صاحبلىرى تلاشه دوشورن پروژه يى اوزون اوزادى به مناقشه ايدىيور و اساسلى برقرار ويره ميور . اوليغارشلىر كله نجه . اولر ، بو ره فورمك تماميله عليهنده درلر . نهايت بوتنيت ؛ هيات طرفندن رد ايدىيور . قراله طرفدار اولان شفورلر ؛ ره فوره . دوم فكرى ايله رى به سوزويورلر . آغيس خلق حضورنده پروژه سنى ايضاح ايدىيور و بوتون ثروتى ملكه ترك ايتديكى سويليور . خلق ؛ ره فورى بويوك تظاهره قبول ايدىيور . بونك اوزرينه بويوك بر ثروت جمنه موفق اولمش اولان ايكىجى قرال له ثونيداس ؛ تحريكاته باشلايور . آغيس ايسه له ثونيداسك قانون خلافتنه آسايى برقاديله اوله نديكى ايله رى سورمرك مملكتدن طرد ايديله سى قرارى آليور . مسأله ؛ جوق قيصه بر زمان ايچين قاباغش كىي كورونويور .